Any II - III Epoca - N.º 46 Redacció i Administració: Alt de Sant Pere, 29, pral.-Barcelona-Tel. 22442 21 de maig de 1932

JUSTICIA SOCIAL

PREU: 15 CTS.

"Demanem per a tots els pobles el dret a disposar de si mateixos"

Principi de la Internacional Obrera Socialista

ORGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

La maniobra proporcionalista

La imminència de l'Estatut remou a fons tots els partits reaccionaris, que veuen acostar-se l'hora de realitzar a Catalunya l'enorme tasca constituent i d'estructuració que ara gaudeix Espanya.

No cal dir com ens apassiona també a nosaltres el període constituent que s'apropa.

Per raons totalment diferents.

A la reacció l'interessa esterilitzar-lo.

Nosaltres volem que sigui plenament fecund.

Car la Catalunya de l'immediat esdevenir tindrà la fesomia que creï el primer parlament català.

De primer antuvi, la reacció cregué en la possibilitat d'anorrear l'Esquerra Republicana i la Unió Socialista aliades, eleccionàriament. Fou en els mesos de sistemàtica campanya calumniosa. Però, les paletades de llot s'esllavissaren i caigueren damunt d'ella mateixa.

Li ho provà aquest fet, per ella dolorosíssim, la magnífica manifestació pro Estatut. I, represa de l'ensurt, la reacció, sense renunciar a la calúmnia i als comentaris jesuítics de forma untuosa i contingut verinós, enfortí la tàctica posantse la careta proporcionalista.

Abans de la manifestació ningú no parlava de la proporcional.

Després de la manifestació, la proporcional és el «leit motiv» de l'ofensiva reaccionària.

I *La Veu de Catalunya* escriu tots els dies i en tots els tons que la proporcional és la democràcia pura, i que el futur primer parlament català serà impur, feixista, fruit de cacicat i de tirania si no és un mosaic proporcionalista. Val a dir que la Lliga, darrer suport del darrer Borbó, penedida dels pecats eleccionaris que empedren la seva ja massa llarga vida, d'esperit i d'accions dictatorials, es transfigura en vestal de la democràcia pura, de les eleccions pures, d'un parlament sorgit d'unes urnes immaculades!...

Això la Lliga amb careta.

Treiem-li la careta i veurem que, perduda l'esperança de guanyar la majoria de diputats, cerca en el sistema proporcional un parlament inoperant. I ho cerca bé, sàviament. Sap molt bé que una improvització proporcional i en un poble no acostumat a les honestes pràctiques eleccionàries, ens donaria un parlament absurd i condemnat a la infecunditat.

La materialització d'un somni!

Enlloc no s'ha produït un cas igual.

Ni a Espanya. Les eleccions republicanes del 28 de juny, les complementàries anteriors i posteriors a la Constitució s'han convocat segons la legalitat vigent sols moralitzada per anihilar el caciquisme de les petites circumscripcions. A Madrid ningú no ha pensat en improvitzar un sistema proporcional. No ho ha demanat la Lliga, no obstant la fellonia comesa de pregar al parlament espanyol que imposi la proporcional a Catalunya. Tothom, a Madrid, espera tranquil·lament que es presenti el projecte de la nova llei electoral, per a defensar cadascú el seu criteri.

¿Per què ha d'ésser al revés a Catalunya?

Per fidelitat als principis? Aquests es defensen i s'apliquen quan cal fer-ho, no quan ho exigeix l'enemic.

¿Per amor a la democràcia pura? La puresa democràtica consisteix més en la pràctica que en els sistemes. Un sistema proporcional sense vot secret seria més impur que un sistema majoritari amb cabina. A més, són qüestions adjectives, no substantives.

¿Per snobisme, per a demostrar tartarinescament que els catalans són molt arriscats i molt sensibles a qualsevol acusació de feixisme llançada, precisament, pels feixistes d'ànima? Això seria fer el joc a la reacció. I ens pensem que cap partit esquerrà constructiu li donarà aquest plaer.

Almenys, no ho fará la U. S. C.

La U. S. C. és proporcionalista. La U. S. C. defensarà el sistema proporcional en el parlament català i a l'hora que es discuteixi la llei electoral catalana. Però U. S. C. no sent avui altre desig que el de contribuir a l'elecció d'un parlament prou fort i prou homogeni per a donar a Catalunya una Constitució esquerrana i socialitzant i un cos de lleis complementàries que orienti, possibilitzi, realitzi la seva total transformació política i econòmica.

«El Socialista», de Madrid, el 23 de desembre de 1918 va fer la ressenya del míting socialista realitzat el dia abans en el teatre del Bosc, com segueix:

Pla i Armengol «hizo notar que antes que Polonia y otros pueblos obtuviesen su independencia, estaba ya reconocida por el partido socialista».

Fabra Rivas va dir que «la organización socialista es autonomista y federal. Atacó al centralismo, que consiste en que manden en España unas cuantas familias. El socialismo no quiere negar las patrias; al contrario, quiere ennoblecerlas. Hizo observar que el caso de Cuba es muy similar al de Cataluña».

Julián Besteiro «calificó de pleito de nacionalidad oprimida el pleito de Cataluña, que ha de tener inmediata solución, ya que es paralelo a otros casos universales que se resuelven ahora... En España no hubo nación, sino que hubo Estado. En España no hubo unidad nacional. Hay solamente los intereses de dos casas reales. Nosotros no queremos que exista una unidad falsa, porque vemos lo que representa el Estado español y la tiranía a que está sometida Cataluña. Creemos que lo único que puede hacer que acabe el actual estado de cosas es el advenimiento de la República».

Largo Caballero, resumint els discursos «preguntó si todos estaban dispuestos a luchar por la inmediata obtención de la autonomía de Cataluña».

UN LLIBRE PER A TOTS

per Cosme Rofes

Albert Thomas, el secretari del Bureau Internacional del Treball, que ha mort fa pocs dies, va escriure una *Història del Treball* per als escolars, però que pot ésser llegida amb profit per tots els ciutadans. Es una història agradable, anecdòtica, treta de documents de les èpoques respectives.

L'actual director general de Primera Ensenyança, Rodolf Llopis, va dictar ja a l'any passat, el primer de la República, una circular als mestres perquè celebressin la Festa del Treball i perquè expliquessin la Història del Treball als infants. La major part dels nostres professors desconeixien la història del treball humà i fins el seu valor per a lloar-lo en una festa.

R. Llopis ha fet una adaptació castellana de l'obra. ¿Trobarem editor per a fer-ne una al català?

De l'*Odisea* extreu Thomas les condicions de la vida dels esclaus en aquells temps primitius; homes humils, els quals estimaven l'amo.

De les *Hel·lèniques* de Xenofont n'aprofita el capítol que tracta de l'intent de revolta dels esclaus espartans. Aquest poble militaritzat tracta els esclaus d'una manera oprobiosa; els bastoneja sense motiu, per tal que coneguin la llur situació d'esclavitud; són el blanc de les armes dels joves els dies que els declaren la guerra, i maten els que pugen molt forts. Hi havia altres homes que es dedicaven a la indústria i comerç i tampoc tenien els drets civils; s'anomenaven *homes inferiors*. Els superiors eren els que no treballaven: els militars. Els homes lliures, malgrat ésser qualificats d'*inferiors*, posseïen un nivell de cultura superior, i per aquesta raó suportaven amb disgust la llur condició d'inferioritat.

Aquests intentaren rebellarse, comptant amb l'ajut dels ilotes, esclaus. Formaven la immensa majoria; ¿com no confiar en la victòria? Però els ignorants no tenen voluntat i són covards, i per por delataren els dirigents. Aquest fenomen el veiem repetir-se a través de la Història i ens demostra quant necessària és la cultura per a l'alliberament del treballador.

A la Grècia culta, a Atenes els esclaus no estan en tan deplorable situació, però els senyors tenen com a cosa vergonyant el treball. D'igual manera com passava fa pocs anys a casa nostra, que hi havia famílies que passaven gana i no treballaven per considerar-ho poc honrós, succeïa igualment 2.500 anys enrera a la Grècia clàssica. I és l'home intellectual qui lloa el treball. És Sòcrates el filòsof qui tracta de convèncer aquells nobles equivocats.

Thomas descriu després la vida del treball a Roma. De les *Vides Paral·leles* del bon Plutarc n'extreu la crítica de Cató el Censor, l'home que havia ostentat tots els alts càrrecs a la república romana. Auster, actiu i fort, no sentia el més petit afecte pels homes que li treballaven la hisenda. Els dies de festa, en què no podien treballar els bous, els esclaus netejaven pous i camins. Quan eren vells i ja no es podien guanyar la vida, els venien com animals inservibles. En aquell temps, com en altres posteriors, no s'ha exigit, per a governar, l'excelsa qualitat de l'amor al poble. Han estat els homes de forta voluntat i empresa els que s'han imposat.

La major part dels senyors romans cercaven un estímul a la vida en els plaers de la taula i del vici sexual; però ja no en tenien prou amb això; la llur degradació volia espectacles més emocionants. I el treballador, després d'haver donat el seu esforç i la riquesa, havia d'oferir la seva sang: els esclaus s'havien de barallar a l'arena i acabar la vida al circ, espedaçantse els uns als altres. Els treballadors de Roma tenien una consciència un xic més clara de llur situació. La lluita dels plebeus contra els patricis assoleix ja victòries i drets. La revolta dels esclaus dirigida per Espartacus no s'ofega ja com a Esparta en el moment de la conspiració, sinó que s'organitza i dura en guerra formidable. També aquí molts esclaus creuen en la superioritat dels senyors i deserten de les files dels companys i contribueixen a la llur derrota. Els sis mil que restaren ferms i foren fets presoners al final de la lluita foren penjats en altres tantes creus camí de Roma.

—

Hi havia pensador esclau que, no podent llibertar el seu cos, volia tenir almenys l'esperit lliure; així veiem els estoics com Epictet.

—

Amb la invasió dels anomenats bàrbars, els esclaus passen a ésser l'ajut dels senyors feudals; seran ara els vassalls. No seran venuts, però no es podran moure mai de la terra on treballen ni podran canviar d'ofi-

(Continua a la pàgina 3)

Programa mínim de la Unió Socialista de Catalunya

Aprovat pel Primer Congrés Nacional

De l'Economia

I. Abolició progressiva dels drets duaners, començant pels que graven el consum i el treball fins arribar al lliurecanvi integral.

II. Abolició de tot gravamen als consums i a l'habitació del poble.

III. Abolició de tot gravamen als sous i salaris inferiors a 12.000 pessetes.

IV. Impost progressiu a la renda.

V. Recàrrec impositiu a la renda dels propietaris i capitalistes absents.

VI. Reversió a la col·lectivitat de la plus vàlua que no sigui producte de l'esforç personal del propietari.

VII. Impost progressiu a la terra no conreada o no edificada.

VIII. Impostos especials al comerç i indústries de luxe i de begudes alcohòliques.

IX. Unificació en la percepció dels impostos federals, nacionals i municipals que recaiguin damunt la mateixa matèria imponible.

X. Supressió dels impostos que impliquin l'erecció de duanes interestatals.

XI. Socialització dels serveis públics amb intervenció dels usuaris.

XII. Socialització de les mines i dels boscos.

XIII. Socialització de la banca.

XIV. Aplicació preferent dels recursos de la banca socialitzada a obres d'utilitat pública: escoles, vivendes econòmiques i higièniques, prèstecs a les associacions cooperatives populars i al o als Estats.

XV. Ajut oficial a les associacions cooperatives populars.

XVI. Socialització gradual i progressiva del comerç exterior.

XVII. Intervenció econòmica progressiva de la col·lectivitat organitzada, sigui per mitjà de l'Estat, sigui per mitjà de les cooperatives de consum, en la vida industrial.

XVIII. Recurs ampli d'expropiació sense indemnització per assegurar el compliment de les lleis socials.

XIX. Expropiació sense indemnització de les indústries que no siguin racionalitzades en un termini fixat i no produeixin amb el promig de cost, quantitat i qualitat que es fixi.

XX. Expropiació sense indemnització de les cases que no reuneixin les condicions mínimes d'habitabilitat i que no siguin millorades en les condicions i en el temps que es determini.

XXI. Transformació de les actuals legacions i consolats exteriors en òrgans tècnics, comercials, socials i culturals.

Programa agrari

I. Socialització emfitèutica de la terra.

II. Creació de la unitat familiar de conreu.

III. Usdefruit permanent de la unitat de conreu — i de pares a fills — per la família que vulgui treballar-la.

IV. Reorganització científica dels conreus per tal d'augmentar el rendiment i assegurar el proveïment de la col·lectivitat.

V. Usdefruit col·lectiu per les unitats comarcals de les terres sobreres un cop feta la distribució familiar.

VI. Organització cooperativa del treball i de la venda dels fruits de la terra.

De la Legislació Social

I. Setmana màxima de treball de quaranta hores.

II. Vacances anuals pagades de quinze dies com a mínimum.

III. Disminució proporcional de les hores de treball en cas d'atur forçós.

IV. Comitès de fàbrica elegits pel vot individual i secret dels treballadors respectius.

V. Coparticipació obrera en la direcció tècnica i econòmica de les indústries.

VI. Coparticipació social en les utilitats industrials, comercials, bancàries, etc.

VII. Supressió de tot el treball nocturn que sigui possible.

VIII. Prohibició absoluta del treball nocturn per a dones i menors de divuit anys

IX. Prohibició del treball de les dones embarassades i lactants.

X. Salari mínim vital.

XI. A treball igual, igual salari per ambdós sexes.

XII. Dret de vaga i d'associació sindical.

XIII. Reglamentació legislativa de la democràcia sindical.

XIV. Reglamentació de les condicions d'higiene, seguretat i confort dels llocs de treball, amb facultats d'inspecció per comissions d'obrers en representació dels sindicats.

XV. Borses de treball oficials, amb intervenció sindical.

XVI. Prohibició del tràfec i profit privat de col·locacions.

XVII. Reglamentació del treball a domicili i del servei domèstic.

De la Previsió Social

I. Socialització de les assegurances.

II. Règim d'assegurances, uniforme i universal, equivalent a dos terços del salari mínim vigent, sense descompte de salaris, per als ciutadans de cinquanta cinc anys, per als incapacitats i per als accidentats integrals.

III. Millorament voluntari, amb descompte del salari, de l'assegurança.

IV. Reserva obligatòria dels treballs fàcils als accidentats parcials, als físico-anormals i als malalfissos.

V. Facilitar el trasllat i la migració dels obrers sense feina.

De l'Ensenyament

(En estudi de la Comissió especial nomenada pel Congrés.)

De la Sanitat

I. Llei eugènica.

II. Socialització de la Medicina.

III. Política d'higienització de les vivendes i aliments.

Dels Sexes i de la Família

I. Igualtat de drets dels dos sexes en tots els ordres.

II. L'acolliment i educació dels orfes i nens abandonats no són funcions caritatives, sinó d'Estat.

III. Abolició de la prostitució.

IV. Limitació dels drets d'herència de pares a fills i entre marit i muller, i impost progressiu, segons la quantia de l'herència.

De la Justícia

I. Elecció popular dels jutges municipals i magistrats.

II. Tribunals populars per al control i enjudiciament dels jutges.

III. Responsabilitat efectiva i factible dels magistrats.

IV. Simplificació dels procediments judicials; justícia gratuita.

V. Dret del ciutadà a no restar detingut en cap cas més de vint-i-quatre hores sense ésser lliurat a l'autoritat judicial, i dret de no continuar detingut més de vint-i-quatre hores sense el corresponent aute de processament.

VI. Tots els ciutadans podran acudir i defensar llurs drets davant tota mena de tribunals, sense necessitat de representació ni defensa obligada.

VII. Tribunals especials per a l'aplicació i interpretació de les lleis obreres.

VIII. Transformació dels penals en reformatoris.

IX. Abolició de la pena de mort militar.

X. Supressió dels tribunals militars.

XI. Uniformitat de la llei per a totes les categories de ciutadans, sense distincions de cap mena.

De l'Organització Política

I. Sistema de representació proporcional.

II. Referèndum i iniciativa populars.

III. Sufragi universal, directe, igual i secret per ambdós sexes.

IV. Ciutadania de dret per a tots aquells que resideixin i treballin en el país.

V. República Federal Socialista.

VI. Plena autonomia dels municipis.

VII. Inviolabilitat dels drets de premsa, associació i reunió i dels alienables drets individuals.

VIII. Abolició de les extradicions i expulsions per qüestions socials i polítiques.

Del Programa municipal

(En estudi de la Comissió especial nomenada pel Congrés.)

De la Pau i de la Política Internacional

I. Desarmament total, amb supressió absoluta dels exèrcits de terra, mar i aire.

II. Arbitratge obligatori per a la solució dels conflictes internacionals.

III. Respecte absolut al principi d'autodeterminació dels pobles.

IV. Democratització de la Societat de Nacions i de l'Oficina Internacional del Treball.

V. Disminució progressiva de les barreres duaneres per assolir el lliurecanvi integral.

VI. Sistema mètric decimal.

VII. Moneda internacional establerta sobre un patró fixat i controlat per un organisme internacional.

VIII. Igualtat de races en drets polítics, familiars, econòmics i culturals.

IX. Llibertat de migració.

X. Publicitat obligatòria dels acords internacionals.

XI. Ciutadania efectiva, amb plenitud de drets i obligacions, pel fet de residència i treball.

UNITAT SINDICAL

V

«En el moment en què la Internacional comunista deu esdevenir una organització universal i centralitzada del proletariat, quan cal menar una gran campanya contra la II Internacional *per mitjà de la tàctica del front únic*, és precís que en les nostres files regni una disciplina de ferro...»

(Discurs de Zinoviev en el IV Congrés de la III Internacional de 1922.)

Un punt ens interessa posar en clar, en primer lloc. Totes les resolucions adoptades, tots els acords presos en els congressos de la III Internacional, no són altra cosa que ratificacions dissimulades dels plans establerts pel Comitè Executiu de Moscou. Aquest observa i controla en sobirà absolut les seves tropes d'arreu del món, i quan crida els *diferents estats majors nacionals a un* Congrés ja els ha informat prèviament del que caldrà discutir i aprovar; àdhuc de com i de quina manera caldrà fer-ho.

Després de les declamacions fogoses i dels anatemes fulminants del II Congrés comunista, en l'any 1920, vingué el desengany pregon davant la ferma resistència del proletariat que no volia seguir la tàctica suïcida dels apòstols moscovites.

Llavors el llop es féu guineu. Ja que la *lluita acarnissada* no destroçava el *ramat groc*, el més pràctic havia d'ésser un combat insidiós *amb uns mitjans més lents i més dissimulats*. Així ho decidí l'Executiu, i en el mes de desembre de 1921 envià a les seves sucursals unes directives en aquest sentit.

Ni cal dir que els delegats al IV Congrés comunista acceptaren i feren seves, sense reserves de cap mena, les directives imposades pel Comitè Executiu. Així nasqué la famosa tàctica del front únic, fruit degenerat de mentalitats inquisidores.

El IV Congrés comunista donà vida oficial al front únic amb l'aprovació unànime de l'acord següent:

"El IV Congrés de la Internacional comunista sanciona de faisó especial la tàctica del front únic, *tal com fou formulada per l'Executiu en les directives indicades el desembre de 1921* i en els altres documents aportats per l'Executiu sobre aquesta qüestió."

Ara bé. ¿Què era exactament la tàctica del front únic i en què consistia?

Era, com ja hem demostrat, un nou aspecte de la lluita per l'escissió sindical. Consistia en cercar terrenys d'entesa, de front únic amb els sindicats no comunistes per a trobar l'ocasió de calumniar els seus dirigents davant la massa dels cotitzants. Per a major claredat, vegem un exemple:

A X, ciutat industrial, hi ha dos sindicats de l'art fabril. L'un, ben migrat, de l'escola comunista; l'altre, robust i de vella tradició combativa, al marge de Moscou. El primer convida el segon, en nom i per al bé general del proletariat, a una reunió pública patrocinada pels dos sindicats. S'ha de parlar contra una possible reducció de salaris intentada per la patronal del ram. El segon, càndid, accepta; nomenen dos o tres *oradors, es redacten uns fulls en comú* i van a la reunió on han convidat tots els seus adherents a confraternitzar amb el sindicat moscovita. A l'hora de parlar els comunistes no esmenten per a res els salaris ni la patronal, sinó que comencen a *denigrar sistemàticament* els homes de confiança del sindicat no comunista i aprofiten l'avinentesa de trobar-se davant uns quants centenars de cotitzants *grocs*, atrets amb l'esquer del front únic, per a aplicar les directives del Comitè Executiu de la III Internacional: "escissionar per tots els mitjans possibles, àdhuc pel mitjans més lents i més dissimulats (1) el moviment sindical".

Pobres comunistes! Quina feina més baixa us fan fer!

Us fan fer, enteneu-ho bé. Zinoviev, en un discurs pronunciat en el V Congrés de la Internacional comunista, en el mes de juliol de 1924, digué descaradament, parlant de l'obediència que els devien els sindicats comunistes:

"Els nostres sindicats són leninistes; no actuen pas com a sindicats russos, sinó com a part integrant de la Internacional Sindical Roja, *i executaran el que aquesta decidirà.*"

Ordeno y mando. Car la Internacional Sindical Roja, per obra i gràcia dels Estatuts i Resolucions de la III Internacional, ha d'estar absolutament sotmesa a aquesta.

Coneguts aquests antecedents, ¿no us sembla que el mot *front únic*, en els llavis d'un comunista sona com una befa grollera i sagnant?

Perquè el front únic de tots els treballadors no anava contra el capitalisme, sinó contra les organitzacions obreres que es negaven a reconèixer l'autoritat infallible del Sant Pare Roig. Prou clar ho digué una figura sobresortint del comunisme francès, Albert Treint, parlant de la tàctica del front únic:

"Queda entès que ens apropem als caps reformistes cada vegada que es tracta d'una acció precisa; després, l'acció terminada, ens en allunyem. Però ens apropem i ens allunyem d'ells alternativament, *com la mà s'apropa i s'allunya de l'aviram que vol plomar.*"

Deliciós, oi? El propi Zinoviev, per a calmar els ànims dels que creien que el front únic representava una entesa lleial amb els reformistes, una mena de casori condicionat i circumstancial, digué textualment en el V Congrés comunista: "Si algú creu realment que es tracta d'un casament amb la gent d'Amsterdam, és inútil que segueixi parlant i cal llançar-me al carrer. Per la meva part no dubtaria en fer-ho amb qui s'avingués a un tal maridatge... En tot cas, si casament hi hagués, seria un casament *en el qual aquests senyors reformistes hi perdrien més de la meitat de llurs cabells.*"

Això era i això segueix essent el front únic. Una maniobra hipòcrita, inventada per Moscou per a acabar més ràpidament amb el moviment sindical mundial, deixant-lo indefens en front de la "creixença de la crisi econòmica" i minvant d'aquesta manera "les perspectives d'evolució pacífica del proletariat".

En un pròxim article clourem aquest capítol comentant un discurs de Zinoviev, en el qual confessa cínicament el que es pretén amb la tàctica del front únic, font de malvestats sens nombre per als proletaris que en són víctimes.

CARLES CARQUÉS

(1) Paraules de Zinoviev.

Un "Eco" de "L'Insurgent"

El nostre divertit i popular "amic" Salvador Roca i Roca, ex-soci de la Lliga Regionalista, celebrat escriptor de periòdics de barriada i autor d'un llibre de versos, prosa i rodolins clericals, titulat *La Muntanya Miracle*, servilment dedicat al gran patrici o gran patum comte de Güell, i molt recomanat pel "pare" Marcet, publica en l'últim número de *L'Insurgent* un *Eco* que parla de la U. S. C.

Què diu l'*Eco*? No diu res. Pretén fer brometa sobre un full de propaganda que han publicat els nostres companys de la Secció II del Districte X. Però encara que digués quelcom, sabut qui és l'ecoista, ¿val la pena que ens hi enutgem?

A més, podem assegurar als companys del Poble Nou que el nostre "amic" Salvador Roca i Roca és un noi sense malícia.

L'homenatge a Ellonor Serrano

L'homenatge que la S. A. M. O. dedica a la ilustre inspectora i advocat per la seva actuació cultural i ciutadana (i al qual es convida a tots els mestres i simpatitzants) ha quedat definitivament organitzat per al dia 4 de juny a les cinc i mitja de la tarda, en el seu estatge social: "Centre de Lleida i ses comarques", i consistirà en un "lunch" d'honor, al qual tenen promesa la seva assistència les principals personalitats intellectuals i polítiques.

Poden adquirir-se els tickets al preu de 4 pessetes, en els llocs següents: Centre de Lleida i ses comarques", Ronda Universitat, 1, 1-1; Diputació, 164, principal, 2.a (Collegi); Llibreria Bastinos (Pelai, 52); Escola Normal de Mestres (Conserge Sr. López), Rambla Catalunya, 123; Casal del Mestre (Mendizábal, 19), i a les principals llibreries escolars.

Unió Socialista de Catalunya

Comitè Executiu

Per renúncia justificada del company Josep Sallés, admesa pel C. E., ha entrat a formar part d'aquest el company Emili Granier-Barrera, primer dels suplents nomenats pel Congrés. Ha estat encarregat del Secretariat de Premsa i Propaganda en substitució del vocal Joan Forment, el qual ha passat a ocupar la vacant de Sallés a la Secretaria administrativa.

Per tal de facilitar la tasca del Secretariat de Premsa i Propaganda, preguem a totes les Seccions que ens enviïn comunicació de tots els mítings, conferències, assemblees, reunions, manifestacions, renovacions de càrrecs, telegrames i documents cursats, manifestos, etc., i, en general, tots els actes, documents i acords que puguin tenir un interès públic per tal que aquest C. E. pugui organitzar eficientment la nostra propaganda i informació.

El C. E. té en estudi un servei de Premsa—articles, notes oficials, informacions diverses—per als periòdics comarcals òrgans del partit. En un número pròxim donarem detalls i facilitarem la llista completa de les publicacions de la U. S. C.

Mentrestant, les seccions són pregades també d'enviar-nos tots els periòdics, fulls, proclames, cartells, etc., que vagin editant.

—Havent vist a la Premsa que un titulat "Front únic femení d'esquerra" s'atribueix, entre altres adhesions, la de "totes les dones pertanyents a la Unió Socialista de Catalunya, el Comitè Executiu Central d'aquest partit ha de fer constar que la notícia és inexacta. Les dones afiliades a la U. S. C. no tenen cap reivindicació especial, ni dintre la República que ha consagrat la igualtat de sexes davant la llei, ni dintre el partit. No tenen motiu, doncs, per a entrar en cap altre nucli polític, ni altrament ho podria permetre la disciplina que han acceptat lliurement en afiliar-se a la U. S. C.

—El mateix Comitè havent vist igualment a la Premsa que li eren fetes invitacions o suggestions per a adoptar determinades actituds, recorda als que desitgin, sincerament, obtenir o intentar d'obtenir que la U. S. C. es produeixi en algun sentit, que la U. S. C. té un organisme responsable legalment i moralment: el seu Comitè Executiu Central, domiciliat al carrer Alt de Sant Pere, 29, principal, telèfon 22442, al qual pot adreçar-se tothom sense mediació de tercers i sense haver d'acudir a l'hospitalitat de la Premsa.

Secretariat electoral

En la reunió que tingué lloc darrerament es prengué, entre altres acords de caràcter intern, el de reunir-se tots els divendres no festius al seu local del carrer Alt de Sant Pere, 29, en els quals dies es podran evacuar les consultes que pels afiliats i delegats es formulin amb referència als afers encomanats al Secretariat Electoral.

Mítings i conferències

AVUI

Conferència d'Estanislau Ruiz a la Secció del Districte VIII, Montseny, 35, a les deu del vespre. Tema: "Espanya pot i deu desarmar-se immediatament". El conferenciant admet controvèrsia.

DEMÀ

Conferència de J. Santaló a la Secció del Districte IV, Alt de Sant Pere, 29, principal, a dos quarts d'onze del matí. Tema: "El que ha de pagar-se de lloguer".

Ponència de Política de la Federació Comarcal de Barcelona.

Reunió per al proper dilluns, dia 23 del corrent, a les set i mitja de la nit, al local del carrer Alt de Sant Pere, 29.

URALITA

ELS MILLORS MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

URALITA, S. A.

Plaça Antoni López, 15 - Tel. 16556

BARCELONA

Els conflictes socials de la República

La notícia oficiosa que la setmana passada féu pública el governador civil de Barcelona mitjançant la radiodifusió i la premsa i segons la qual havia quedat resolt el conflicte de la casa Saula, de Calella, m'ha fet pensar en una altra informació oficiosa que el senyor Moles uns dies abans féu pública dient: "A Mataró, un guàrdia civil va ensopegar i caigué amb tanta poca sort, que se li disparà el màuser, ferint el tret engegat a tres obrers del camp", informació oficial que l'endemà quedava completament capgirada per la versió *no oficial* de la premsa diària.

Aquest desmentiment, que podem suposar no és el primer pel que uniré dient, de la *veritat oficial*, no fou obstacle perquè pocs dies després el governador informés a la premsa de la solució del conflicte de la casa Saula, informació oficiosa que també ha assolit l'èxit d'ésser desmentida per l'explicació que de la situació present del conflicte n'ha donat JUSTÍCIA SOCIAL en el número de la setmana passada.

Tot això prova el concepte poc elevat i afalagador en què ens té als ciutadans d'aquest país el senyor Moles i que palesa així mateix el que li mereix la dignitat del càrrec que usdefruita.

No comento amb la intenció d'empipar, però tot justament pel mateix i perquè hom vol mantenir la ilusió que vivim en règim democràtic, encara que de tipus burgès, en ús d'un perfecte dret de crítica crec convenient d'eixir al pas d'aquelles informacions, les quals no poden aconseguir el fi proposat i sí solament que els obrers perdin la confiança en la *intervenció oficial* en els conflictes socials i se sentin retrets cada dia en major grau de recórrer-hi, no per voluntat pròpia sinó perquè la desgraciada actuació d'aquella *intervenció* els en foragita.

No està bé d'abusar des dels alts organismes i en la mesura del senyor Moles, del crèdit i confiança que els ciutadans no subjugats pels sistemes faistes volem sentir vers els funcionaris de la República espanyola, i, per conseqüent, pretendre que ens creguem el que tot seguit de fet públic mereix la repulsa dels assabentats, sense rèplica possible, i majorment no està bé aquest procedir quan s'hi endevina manca d'imparcialitat.

Sempre he entès que un conflicte entre patrons i treballadors és resolt quan els litigants accepten uns punts determinats, sigui o no sigui amb la intervenció d'un tercer; però mai no es pot considerar resolt aquell si aquest tercer dicta un laude que sols accepta una de les dues parts litigants, i, conseqüentment, molt menys es pot admetre la *imposició* de la solució que vostè, senyor Moles, en aquest cas de la casa Saula manté fent mal ús de l'autoritat que li ha estat conferida en representació del poder moderador.

Ben clar han dit els obrers que no acceptaven el laude que vostè, no sabem per què, els vol imposar fent cas omís de la transigència que aquells demostren en proposar com a solució el repartiment de la poca o molta feina que hi hagi en la casa Saula, sense necessitat, per tant, d'acomiadar cap dels treballadors que de cop i volta han trobat els fills Saula que els sobren, sense que tal fórmula dels obrers impliqui cap perjudici a la normal producció, tota vegada que si no poden treballar tota la setmana es conformen en fer-ho els dies de la setmana que calgui, sense que això impliqui que les màquines hagin d'estar gens parades, però sí que evitaria aquesta mesura l'acomiadament de catorze obrers.

¿És que vostè, senyor Moles, no pot capir el que representa per aquests treballadors en els moments presents quedar-se sense feina? ¿O li sembla que l'acomiadament que exigeix el patró i que vostè imposa és el procediment ideal per a aconseguir la disminució de les xifres d'obrers forçosament desvagats?

Mai camí, senyor Moles, mal camí! Em fa l'efecte que el Govern civil de Barcelona és una mena de laberint i que vostè, de cada dia més desorientat i esmaperdut, segueix fatalment els passos del seu predecessor senyor Anguera de Sojo, d'on hagueren de treure-l'en.

Assereni's i rectifiqui a temps i dins de l'humanament possible prescindeixi de la influència dels fills Saula i estudii serenament la solució que imposa vostè i els patrons i la que tenen presentada els treballadors; que si les passions no emboiren el seu pensament no li serà mica difícil entendre que el repartiment de treball proposat és la repartició del pa de cada dia que mútuamente es fan els obrers afectats, perquè aquest primordial element no manqui en absolut a la taula dels seus companys i la desesperació no els enfolleixi i no es produeixin tràgiques alteracions d'ordre públic, per a prevenir les quals no són necessàries les quinze parelles de la guàrdia civil (30 màusers disposats a portar dol i llàgrimes a les llars obreres on hi manca pa) que arribaren el dia següent de vostè fer pública la *resolució del conflicte*, sinó amb l'aplicació eficaç de solucions de concòrdia i de justícia.

Ara que la F. A. I. resta en crisi no sigui vostè, amb el seu actuar poc serè, el que fomenti aquesta planta exòtica que tants mals ha causat a la classe obrera organitzada de Catalunya.

J. Budí

DEL MEU CARNET

Un cantor del futur

Aquest cantor és el poeta Nazariantz, el gran líric armeni, el qual ha interpretat amb un mateix sentit de justícia l'anhel nacional del seu país i les aspiracions de la humanitat entera per una germanor universal. En un dels seus darrers poemes, intitulat "Claror, bella ànima inquieta del món", trobem l'estrofa següent, d'una ampla idealitat i d'una sabor profètica:

"Vindrà una tarda, immensament clara,
alta i emergent, voluntat frenètica,
divina i unànime—una tarda de fam—,
plena de la santa follia
desesperada dels segles,
en la qual et veurem néixer,
oh invisible Claror humana!
en mig de l'angoixa i de la fervor,
damunt les portes barrades
pels punys amenaçadors,
damunt les finestres endolades del món
i il·luminades de sang,
immensament estesa
devés els estels més llunyans,
desoint el ressò de les passes dels déus;
i atenta als crits dels qui esperen.
Aleshores et veurem, oh Claror!
i sentirem el teu foc,
i com la vida passa,
de prodigi en prodigi,
esdevenint per a cada home,
frontera de justícia i de bonesa.
Oh Suprema implorada,
sangonosa en el nostre cor sagnant,
acer dels temps heroics de l'esdevenidor,
naixent i renaixent com l'amor,
bella com la Mort mateixa;
i un dia flamejaràs,
el dia de la nostra fe implacable,
flamejaràs eixint
dels teus abismes fantasmals,
fent triomfar, oh llibertat,
la grandesa de la vida!
Oh Claror! Jo sé el teu cant."

ULISSES

Un llibre per a tots

(Continuació de la pàg. 1)

ci ni triar la companya de la seva llar.

També els treballadors de la terra es revolten. Thomas narra un aixecament a Normandia. Nosaltres podríem descriure les lluites dels remenses de la nostra terra. La cultura del treballador en aquella època no havia a penes variat. No hi havia escoles ni impremtes que escampessin els llibres. Sentien encara por dels senyors i volien ésser humils i bons cristians. Els sublevats de Normandia enviaren emissaris al comte. Aquest els va empresonar i els va fer tallar mans i peus com a resposta als clams de misèria; els altres de Normandia es varen esporuguir.

Els reis, per a atreure's els treballadors i subjugar els nobles, proclamaven el dret natural. Però els cultivadors de la terra, per a gaudir de la llibertat havien de pagar la franquícia tan cara, que molts continuaven en la servitud.

—

Segles després, a la vigília de la Revolució francesa, encara demanaven la terra que treballaven perquè la misèria planava damunt d'ells. Encara n'hi havia que confiaven en el bon rei.

—

Vingué després la gran indústria i la vida col·lectiva dels treballadors de la ciutat. Allí començaren els ciutadans a conèixer-se i a dialogar. La llur vida era tan dura com la dels treballadors de la terra. Algun home generós com Owen posa el seu esforç al profit de tots els treballadors i organitza fàbriques comunals. Però la generositat no podia imposar-se a tots els empresaris. Fourier pensa crear municipis amb el mateix caràcter. Però uns quants municipis no podien canviar el món. És Marx el qui assenyala la ruta redemptora. Conquerir el poder els treballadors i per a això associar-se, unir-se.

El llibre de Thomas assenyala totes aquestes fites de la vida del treball.

La Cooperació en el futur econòmic de Catalunya

Tractant d'aquest tema—de gran interès en els presents moments—, el nostre company Lluís Ardiaca donarà a l'Ateneu Polytechnicum (Alt de Sant Pere, número 27, pral.), el vinent divendres dia 27, a les vuit del vespre, una conferència que es desenrotllarà d'acord amb el següent pla:

I. La Cooperació, fórmula econòmica més eficient i més justa que el Capitalisme.—Els dos grans principis de l'economia cooperativa: la supressió del profit i l'hegemonia del consumidor.

II. La feblesa de l'actual economia capitalista catalana i la possibilitat de substituir-la ràpidament per una economia cooperativa:

a) En el camp de la distribució.
b) En el camp de la producció.
c) En el camp del crèdit.

III. Problemes d'organització cooperativa: relacions directes entre els consumidors i els productors; relacions directes entre els productors indígenes i els consumidors estrangers; cooperatives intermunicipals de serveis públics.

La XII Escola Cooperativa Internacional

La XII Escola Cooperativa Internacional, organitzada per l'A. C. I., tindrà lloc aquest any a Praga, durant els dies 2 al 16 de juliol. El programa dels cursos i conferències és el següent:

PRIMERA SETMANA

H. J. May, secretari general de l'A. C. I.: *Els principis de la Cooperació de Rochdale.*

V. Tanner, president de l'A. C. I.: *La Cooperació en els Estats bàltics.*

E. Skatula, de la Unió de Cooperatives de Consum txeques: *El moviment cooperatiu txec.*

R. Kreisky, de la Unió de Cooperatives de Consum alemanyes, a Praga: *El moviment cooperatiu alemany-txec.*

Prof. Dr. E. Kuncz, de la Unió de Cooperatives hongareses: *La Cooperació en els Estats dels balcans.*

SEGONA SETMANA

Dr. D. Warriner, de l'A. C. I.: *La racionalització i el consumidor.—L'organització internacional dels canvis.*

F. Modracek, de la Unió de Cooperatives de Consum txeques: *Les Cooperatives de Construcció i d'Habitació a Txecoeslovàquia.*

W. P. Watkins, de l'A. C. I.: *El nivell de vida.*

Dr. E. Shenkman, de l'A. C. I.: *El desenrotllament cooperatiu i l'acció econòmica governamental.*

Conjuntament amb el pla de conferències s'han organitzat visites a les instal·lacions cooperatives de Praga i visites i excursions a Praga i als seus voltants. Els drets d'assistència a l'Escola—comprenent-hi la manutenció i l'allotjament—són de 5 lliures esterlines per setmana. El termini d'inscripció fineix el 30 d'aquest mes.

Per a inscripcions: International Cooperative Alliance, Great Smith St., 14 (Westminster), London S. W. 1. Gran Bretanya.

Escola de propagandistes de la U. S. de C.

Un míting a la Secció del Districte VIII

Els companys de la Secció de Gràcia estan fent una tasca intensa i profitosa. Ho hem de dir perquè els serveixi de satisfacció, i també perquè el seu exemple esperoni totes les Seccions i tots els militants de la U. S. C.

Ultra l'establiment de classes de català, francès, aritmètica i geometria, tall i confecció, i d'un dispensari gratuït, en el qual col·laboren ben acreditats especialistes en tota mena de malalties, realitzen una intensa campanya de proselitisme, multiplicant els actes de propaganda del nostre ideari.

Per la seva tribuna hi han passat ja un estol d'oradors del partit, i altres de reconeguda vàlua, i no transcorre setmana sense un acte públic, cultural o de propaganda socialista.

Dissabte passat tingué lloc un míting, el qual es realitzà amb el concurs d'oradors debutants i constituí un veritable èxit. Voldríem parlar-ne extensament; però l'espai de què podem disposar no ens ho permet. Heurem de concretar.

I, per concretar, direm que en el míting de Gràcia es varen revelar uns quants joves els quals tenim la seguretat que seran ben aviat ardits i eloqüents propagandistes de les nostres idealitats. I a més dels joves (Coma, Martí, Mateu), alguns ja madurs (Borra, Torres, Sales), que no s'havien decidit encara a l'actuació pública malgrat reunir excellents condicions, cosa que demostraren a bastament en el míting que esmentem.

El públic, ben nombrós, restà altament satisfet dels parlaments plens de sinceritat i d'idealisme pur dels neòfits propagandistes, i tothom manifestava el desig que sovintegin tals actes d'entrenament i capacitació per a la lluita en la tribuna.

DEFENSA DE L'ESTATUT

Discurs de Rafael Campalans

El «filòsof» Ortega i Gasset

El señor CAMPALANS: Señores diputados: Por un puro azar, por el hecho de haber pedido la palabra en la sesión de ayer y no poder entonces hacer uso de ella, y por la circunstancia de no pertenecer yo (ni remotamente pueda aspirar a cosa semejante) a esa categoría de diputados que pueden hablar en el orden que les parece, me incumbe ahora la alta responsabilidad de levantarme y hablar, modestísimo representante de la minoría catalana, después de este maravilloso discurso que acabamos de escuchar y que, como pieza oratoria, he sido yo el primero en aplaudir.

Mi turbación es infinita y mi timidez también; ya sé que lo prudente sería que me sentara; pero recordando que los clásicos decían que la fortuna ayuda a los audaces, voy a cometer la audacia de hablar en esta Cámara después de hacerlo el ilustre maestro de todos, don José Ortega y Gasset. Espero que nadie me hará la injusticia de suponer que yo soy tan insensato que me considere capaz de contender en nada con el maestro Ortega y Gasset, hacia quien, yo más que nadie (a él le consta), siento un infinito respeto.

No; cuando el señor Ortega y Gasset nos habla "ex cathedra" de las cuestiones eternas que forman el dominio de la filosofía, yo bajo la cabeza y callo. Pero cuando don José Ortega y Gasset abandona el pedestal altísimo en que nosotros le hemos colocado (por sus méritos propios, evidentemente) y echa a volar en el hiperbóreo aeroplano niquelado que un día le regalara mi ilustre y querido amigo don Miguel Maura, cuando abandona el campo de su técnica, en la que es maestro insuperable, y baja al campo de la política, a tratar de cosas vulgares y temporales, entonces me siento con fuerzas, que considero suficientes, para poder dialogar—modestísimamente y sin ninguna pretensión de eficacia—, con mi querido y respetado maestro.

Per la dignificació del parlamentarisme, Catalunya té consciència de la seva prosperitat

Como diputados españoles, los miembros de esta minoría han venido hasta aquí colaborando con todo entusiasmo, con los diputados de las demás regiones, en la obra apremiante de la formulación de nuestro Código fundamental y en la de las leyes que hasta ahora se han elaborado. Evidentemente, nuestra capacidad, el valor de nuestra colaboración, podrá haber sido muy escaso, pero nuestra buena voluntad ha sido absoluta. Y me interesa hacer constar que nosotros no hemos desertado nunca de nuestro puesto, cada cual dentro de su categoría, viniendo constantemente a la Cámara y prestando dos tipos de colaboración: uno en las comisiones, a las que hemos acudido como las minorías que mayor asiduidad hayan demostrado, y otro en el salón, prestando casi siempre el servicio constante de nuestro silencio. Nuestras intervenciones han sido contadas, breves, inevitables.

Porque vinimos aquí con la convicción, que comparten seguramente todos los señores diputados, de que "el mayor servicio que podía hacerse para dignificar al viejo parlamentarismo, consistía en suprimir toda palabra ociosa".

En este momento, como diputados de Cataluña, lo dijo ya mi ilustre jefe el señor Companys, nuestra posición es muy sencilla: ante el debate del Estatuto nosotros pedimos su simple adaptación a la *ley constitucional*.

Que no se hable más, por lo tanto, en serio, de esta frase de "tot o res", que algunos atribuyen a una característica mediterránea y que otros, más generosos, achacan a una característica general española. Este "tot o res" no es catalán ni es español, afortunadamente. Es una característica de todos los espíritus primarios que en el mundo han sido.

Nosotros venimos aquí a adaptar a esa Constitución que todos hemos votado, aquel Estatuto que un día, en otra forma mucho más amplia, votara aquel pueblo, que, por debajo de pequeños gestos anecdóticos inspiradores de simpatías o antipatías, cosa muy humana, muy natural, muy comprensible (don José Ortega y Gasset, en una ocasión memorable, y lo son todas las en que él habla, hubo de decirnos que el Poder público había querido prescindir del impulso vital y del esfuerzo intelectual de Cataluna, porque el Poder público estimaba aquellos impulsos ásperos y poco agradables; naturalmente, para el Poder público aquellos impulsos no podían ser agradables, como nunca es agradable el aguijón de la espuela a el garabato de la tralla. No podían ser simpáticos, evidentemente.) Venimos aquí con aquel Estatuto, como digo, elaborado por una región que por debajo de esas cosas anecdóticas, en aquella zona categórica más alta, ha demostrado que sabe tener conciencia de su responsabilidad colectiva, que sabe tener conciencia de la realidad histórica, como lo demuestra claramente, señores diputados, el hecho y la forma como viene hoy redactada su apetencia de autonomía en este voto particular presentado al dictamen de la comisión, por la moderación, el comedimiento y, sobre todo, el tono actual y cordial (absolutamente cordial) con que dicha voluntad de autonomía se expresa.

Sobre la quadratura del cercle i altres coses

Ya sé que seguramente habrá quienes vengan a reprocharme que yo haga ahora esta clase de invocaciones "y que no me ciña a la pura objetividad", ¡como si la palabra "objetividad" tuviera en política sentido alguno!

Ante los problemas vivos y vitales no cabe emplear ni el microscopio, ni la fría lógica de la razón; hay que enjuiciarlos, examinarlos, dirigirse a ellos con la cálida lógica del sentimiento, aquella lógica, diría yo, casi poética, que permitía a Aristóteles considerar como justa la búsqueda de la verdad "a través del grave testimonio de los poetas".

Hasta ahora yo he visto aquí en este debate mucho "espíritu de geometría"; pero yo creo que no es este momento de geometría; es sobre todo momento de aquel "espíritu de fineza" de que hablara Pascal y que luego comentara Boutroux. Con la frialdad del cálculo puede, evidentemente, intentarse grandes cosas (poner un negocio de ultramarinos, organizar una sociedad anónima). Pero tampoco por eso se puede asegurar que estos negocios marchen bien. Yo creo que esta frialdad será muy interesante, por ejemplo, cuando llegue la discusión del título cuarto de nuestro Estatuto, si tenemos la suerte (mucho será) de que en aquel momento no nos salga al paso algún fantasma de soberanía.

No; la política es una cosa viva, como decía don José Ortega y Gasset: la política nunca puede ser "lucubración abstracta". Con fría razón pueden resolverse pequeños problemas, pequeñas cosas; pero no es posible poner un pueblo en marcha. En problemas de este ámbito han de intervenir aquellas razones de corazón que la razón no conoce. Es otra cosa; el plano ha de ser un poco más elevado. Se ha recusado aquí la pasión. ¡Se ha de hablar fríamente! Y yo quiero recordar ahora que solamente las grandes pasiones generosas han creado en el mundo las grandes cosas.

La democràcia social i els problemes nacionals

Yo comprendo perfectamente que no estén conformes conmigo los hombres que no militan en nuestro campo, y he de rogar a mis compañeros que me excusen un momento si hablo ahora en nombre de la Unión Socialista de Cataluña. Porque nosotros, los socialistas, tenemos una fe infinita en la democracia y recordamos lo que decía Jaurés: que la democracia es una gran fuerza nueva, que tiene también maneras nuevas para resolver los viejos problemas de las nacionalidades.

Aquí he copiado justamente el último artículo de nuestro venerado apóstol y mártir Jean Jaurés; se llama este artículo "La acción socialista por la paz". Fué publicado pocos días antes de la muerte del maestro, y en este artículo decía que para asegurar la paz moral del mundo, los socialistas "quieren" en primer término, que todas las garantías de libertad, de instituciones de autonomía—son las propias palabras del maestro—que les permitan su propio genio, sin que sea necesario—¡fijaos bien!—retocar o romper por la fuerza los cuadros creados por la fuerza. No admiten los socialistas que, con el transcurso de los años, por largos que sean, "los derechos de los pueblos puedan "prescribir", pero *piensan—y aquí está el optimismo infinito* de nuestra posición—que los medios de reivindicar y de realizar estos derechos puedan variar con las condiciones mismas de la civilización y el "estado político del mundo".

Hace luego una alusión a Rusia, sobre el caso de Finlandia, y Jaurés, en aquel momento en que su voz tenía la fuerza solemne de un insospechado testamento, decía: "que la democracia se realice por entero en los demás países y quedarán resueltos (naturalmente, de la única manera que los problemas pueden ser resueltos en la vida. Resolver es conllevar. Solamente la muerte resuelve las cosas. Lo ha dicho muy bien don José Ortega y Gasset: resueltos en el sentido que las cosas que pueden resolverse, no muriéndonos todos, que sería una triste solución), todos los problemas planteados por el renacimiento de las viejas nacionalidades, sin que los pueblos se hayan arrojado unos sobre otros, sin que se haya hecho un llamamiento a la espada. La dirección del esfuerzo socialista en el mundo entero es muy clara; puede decirse que en esto, y nada más que en esto, está la solución de los difíciles problemas que pesan sobre Europa".

Pasaron los años; la catástrofe no fué evitada porque se desoyeron las palabras del maestro, y otra voz socialista, la de Pablo Mieiukow, tenía que definir aquella gran guerra como una enorme lucha por los derechos de los pueblos contra el Militarismo, por la Democracia contra el Imperio.

Decía el otro día don Miguel Maura, con la elegancia de su palabra y rotundidad de su gesto, que la República representa un salto muy grande. Antes, aquí, se había tratado muchas veces de ver cómo se planteaba, aquilataba, analizaba, examinaba en el Parlamento el problema catalán. Ahora, en República, en régimen de democracia, no hemos venido aquí a escarceos oratorios, por altos que sean, a decir cosas que tengan su gracia, su belleza, su valor, su profundidad y a irnos a casa y quedar luego tan contentos. Hemos venido aquí, en República, no a tratar otra vez del problema catalán, sino a resolverlo para siempre en una forma viva, de conllevar, que sirva para siempre.

Pero hay dos maneras de enfocar la resolución de este problema. La una, la propugnada por nosotros: abriendo a Cataluña, si no a todas las regiones, el amplio cauce de libertad señalado por la Constitución. Y otra forma, que consiste en tratar el sistema a pequeñas dosis: "la autonomía bien entendida", como si fuera una medicina peligrosa: a sorbitos y a plazos.

Naturalmente, la Cámara es soberana, y de las dos formas en que el Estatuto puede ser aprobado, adoptará aquella que más le plazca. Y para apoyar la segunda forma contraria a la nuestra—esto yo lo reconozco—, existen, si queréis, *argumentos objetivos irrebatibles* y pueden existir también sofismas, logomaquias y triquiñuelas. Pero me da lo mismo.

Con el sistema propuesto por nosotros, os digo que en Cataluña hay una juventud y unos hombres (y esto puedo afirmarlo porque no me he de verter fuera, porque sólo he de mirar dentro de mí mismo, porque sólo he de mirar mi propia conciencia), hay unos hombres que están ansiosos de insertarse en la vida española, de colaborar con ella y

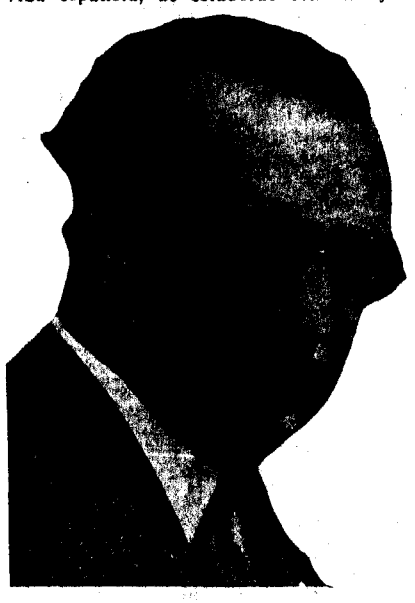

Rafael Campalans

de avanzar con ella. Con este sistema se obtiene esto.

Con el otro sistema también se ve claramente que esto no se logra; que sólo se logra envenenar la cuestión. No voy, ni remotamente, a imaginar que fuese posible una perturbación en el orden material de la República por esa tremenda desilusión; no sé lo que podría ocurrir No me interesa. Aunque hace treinta años que la ilustre y austera figura de don José Sánchez Guerra, hablando justamente de estas cosas, hubo de decir que "cuando se cierran los horizontes de la esperanza, se abren los caminos de la discordia y de la disgregación".

Yo no creo que en Cataluña ocurriese nada; pero lo que sé es una cosa: que se desgarraría de una manera tremenda (hablo por mí), ese ámbito moral de España, que con tantos sacrificios y dolores, vuestros y nuestros, hemos logrado crear.

L'única raó dels nostres enemics és una raó subjectiva

Hemos oído tan magníficas, maravillosas disertaciones, pero yo no he visto contra nuestra proposición otros argumentos que no fueran aquel clásico del temor de la pusilanimidad tan española: *el terror a lo nuevo*. Sobre esto decía justamente don José Ortega y Gasset: *"Así como en otras razas, lo nuevo simplemente por serlo, suscita entusiasmo, a veces hasta el prurito y la frivolidad, entre nosotros provoca solamente desconfianza. Cuando ante los ojos de personas tales, a veces excelentes y de noble intención, se delinea el esquema, por fuerza muy distinta de la tradición, las aterra; las aterra porque en aquella institución proyectada, ven sólo los peligros. Con semejante propensión, no se puede intentar nada. El español es el hombre más cauteloso que existe, en lo político como en privado."*

Se engañan radicalmente aquellos que creen que Cataluña pide su autonomía, que pide una libertad y unos derechos, para encerrarse en sí misma, para desatenderse de los demás y para vivir con determinada comodidad y holgura.

No, no es esto; los catalanes saben, como sabe todo el mundo, que tal bienaventuranza será sólo dada en la otra vida a los pobres de espíritu y que, en la vida presente, sólo pueden aspirar a esa felicidad, a ese bienestar, los idiotas, es decir, aquellos infelices que viven sin pena ni gloria.

No, los catalanes somos gentes que no creemos, ni mucho menos, poseer ninguna verdad, ni ninguna porción tan sólo de verdad absoluta, pero aspiramos a que, mientras quede en nosotros un hálito de vida, no dejemos de perseguir esa verdad, aun sabiendo por anticipado que no podremos alcanzarla. Mas, de esta manera, por la magnitud, por lo incesante, por lo desmembrado y por lo eterno de nuestro empeño, prestamos a nuestra vida temporal, breve y mezquina, un sentido heroico, espiritualmente heroico, sentido heroico necesario para que la vida tenga simplemente un pequeño valor humano. No: Cataluña no pide la autonomía, no pide unas libertades y unos derechos en la forma que gentes, bien intencionadas pero que no han penetrado bastante en la raíz del problema, se imaginan. No, Cataluña reclama una autonomía no para desentenderse de las demás regiones, sino precisamente para servirlas. Reclama unas libertades para cargar con el enorme peso de su responsabilidad histórica.

Reclama unos derechos, solamente, para poder cumplir sus deberes humanos.

És l'hora de triar el camí del futur

Temo fatigar en demasía...

VARIOS DIPUTADOS: No, no.

El señor CAMPALANS... la atención de la Cámara, que tan benévolamente me escucha, y temo también que mis palabras, después de las grandilocuentes y profundas que aquí se han pronunciado, carezcan de eficacia. Que carecen de eficacia ya lo sé, por mi natural limitación y por mi turbación en estos instantes. Pero yo os digo que si lo que con mis pobres palabras no acierto a expresar lo acertara a adivinar la lucidez de vuestro espíritu y penetrarais hasta lo más profundo y recóndito de mi sentir, que en estos momentos es el que comparten todos los hombres liberales de Cataluña, toda nuestra selección proletaria y toda nuestra juventud estudiantil, ávida de grandes empresas, deseosa de lanzarse a grandes obras, asomada a todos los horizontes del mañana, si lograrais penetrar cuál es mi íntimo sentir, ¡ah!, entonces mi intervención en este debate no habría sido inútil.

Vosotros, si penetrarais simultáneamente en la realidad catalana, junto con la realidad española, querríais tenernos a vuestro lado, tal como somos, con este acento que no nos podemos quitar de encima, tal como somos, sin humillación, sin disfraz y sin mengua, porque solamente — y esto lo hemos aprendido nosotros en las lecciones del maestro Ortega y Gasset — siendo auténticamente aquello que somos, podemos ser algo, y no de otra manera.

Ha llegado un momento de cierta gravedad, evidentemente. No temáis, que en esta palabra "gravedad" pongo un sentido muy distinto del que otros pueden poner. Somos demócratas y tenemos una fe absoluta en las virtudes de la democracia. Como tales encontramos esta República muy alegre, y nosotros creemos que el Estatuto, la Reforma Agraria y todos los problemas que la República tiene planteados se resolverán maravillosamente.

Pero yo os digo, y no quiero ya alargar este debate, que llegan los momentos graves en que hay que decidir lo que hemos de hacer los españoles, si seguir aquella historia de Austrias y Borbones, la historia de aquel imperio que, según la donosa frase de Donoso Cortés "representa un paréntesis en la Historia de España", o bien si vamos hacia adelante a crear la gran obra que el pueblo espera de nosotros: Si tenemos magnanimidad bastante para hacer posible que en una misma comunidad de destino, con igual dignidad y categoría, puedan convivir distintas "comunidades de carácter". Si sabemos hacer una cosa bastante grande y generosa — son palabras del maestro — donde quepamos todos. Si somos aptos para crear y vivir nuestra propia vida y nuestro propio futuro.

La mandanga de l'«Imperio»

A nosotros, los socialistas, no nos abruman las decantadas glorias del Imperio. Sabemos, creemos saber, que todo este famoso Imperio, fué algo creado por monarcas extranjeros, sin la colaboración nacional, de espaldas a la nación, quizás diríamos contra la voluntad de la nación. Sabemos que la nación ha empezado a vivir en el siglo pasado, cuando por la evolución general del mundo, ha entrado en la vida una nueva fuerza, la democracia, la opinión pública. Y así vemos cómo aquella Cataluña que había muerto, que había desaparecido (como había desaparecido Castilla, porque aquí sólo había un Estado absoluto que lo dominaba todo), cómo Cataluña, que ya se asoma en el siglo XVIII en la Historia de España, cuando por boca de Pedro Virgili, el médico de Fernando VI, le aconseja que mande estudiantes españoles fuera de España, renovando los sistemas tan funestos de Felipe II, vemos en el siglo XIX cómo va penetrando en la vida española con un sentido profundamente liberal.

Todos recordamos, los que estamos aquí, porque hemos leído la Historia y conocemos la historia republicana, cuál fué la colaboración de Cataluña en aquellos momentos.

Se habla por algunos de que España tiene reservados grandes destinos, de que la Divina Providencia nos ha elegido a nosotros para crear una nueva civilización, y se habla de otras monsergas de este carácter. Cuando yo oigo cosas parejas, lo primero que se me ocurre es decirle a quien tal dice: ¿Y a usted quién se lo ha dicho?

Yo sé que allá, en tiempos históricos, hubo un pueblo elegido por Dios, y este pueblo fué justamente, según todos sabemos, el pueblo hebreo. Pero de aquello han pasado ya muchos años, y también hace muchos años que el pueblo hebreo fué abandonado por Dios. (Risas y murmullos.) Y el pobre lo ha pasado bastante mal.

No. Lo que ocurre, y esto es evidente, es que en ciertos momentos de la Historia, por una constelación favorable de circunstancias (y nosotros tenemos la enorme ilusión de creer que, por lo que respecta a España, el país se halla en uno de estos momentos de los que entran pocos en libra, que se presentan solamente cada varios siglos) hay momentos en que una nación vibra por un ideal colectivo, y si este ideal es noble y generoso, esta colectividad deja marcada en la Historia una traza indeleble.

Que cada u prengui la seva responsabilitat

Don José Ortega y Gasset, a quien nosotros escuchamos siempre con gran satisfacción, decía: "¡Las regiones en pie!" Nosotros os decimos: ¡Cataluña está en pie! Y es preciso que todas las regiones se pongan en pie. Es preciso que toda España vibre con la misma emoción, pues si no, todo lo que hagamos valdrá muy poco.

Ahora no hay espectadores, todos somos autores en este drama de la Historia, en el que cada uno debe cargar con su propia responsabilidad.

A mí me hubiera gustado mucho oír a los señores dinásticos, si les hubiéramos pedido la República, cómo nos habrían propuesto alguna cosa parecida a esto: "Demostrad, primero, la capacidad para tener la República." Y si el ensayo — supuesto temerario — hubiera llegado a producirse, habría bastado la quema de los conventos para considerar fracasada la República y ser retirado el nuevo régimen.

Y termino diciéndoos que para esta gran empresa espiritual de crear un pueblo, una nación, pues en el estado presente de la civilización quiere decir solamente una cosa, una voluntad colectiva de convivencia y de progreso, que para esta magnífica empresa espiritual de crear una nación que no ha existido, os brindamos fervorosamente, con toda la emoción de nuestros corazones, el entero caudal de nuestros puros entusiasmos.

Pero pensemos todos en nuestra responsabilidad y pensemos que en el día de mañana la Historia a cada uno de nosotros nos exigirá cuentas.

Y nada más.

(Aplausos en la minoría catalana.)

Les vacances

La Secció Permanent d'Organització i Treball del C. A. D. C. I. fa avinent a totes les cases de comerç de Barcelona l'obligació que tenen de concedir a llurs dependents, mossos cobradors i ordenances el període anyal de vacances establert des de ja fa temps per la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona i que no pot ésser inferior a quinze dies consecutius.

CRÈDIT I PREVISIÓ

SOCIETAT COOPERATIVA
Corts, 678, 1.er - Tel. 16871

L'objecte de la Societat és practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

TIP. CATALANA - Vich, 16 Tel. 78735 - Barcelona